

**Theologiae Moralis Super Decalogum Seu Decem Dei
Praecepta Pars ...**

Tractatus II. In I. Præceptum De Fide, Spe, Charitate, Religione, & Peccatis
oppositis

Sporer, Patricius

Salisburgi, 1711

Sectio III. Fidei Divinæ objectum formale.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-59952](#)

SECTIO III.

Fidei Divinae objectum formale.

S U M M A R I U M .

12. Objectum Fidei formale, securatio credendi est prima, & summa Dei Veritas in dicendo.
13. Principale enim, & ultimatum ipsa Dei Veritas.
14. Proximum vero, & immediatum ipsa revelatio:
15. Eaque essentialiter obscura, saltem ex parte rei revelata.

A S S E R T I O III.

Fidei Divine objectum formale, seu principium formale & ratio formalis credendi, adequate est prima summa Dei Veritas in dicendo: Sen quod idem est: Auctoritas Dei infallibilis revelantis aliquid obscurè: Principale nimis, & ultimatum est ipsa Veritas, proximum vero, & immediatum est ipsa revelatio, eaque obscura essentialiter saltem ex parte rei revelata. Communis DD. cum D. Thoma cit. q. 1. a. 1. Scoto cit. d. 23. q. 1. alijsque, quos latè citat & sequitur Tannerus tom. 3. disp. I. q. 1. dub. 3. Explico breviter.

§. I.

Est prima & summa Dei Veritas in dicendo 12

Ratio est: Quia objectum formale Fidei seu principium formale, ac ratio formalis credendi est illa ratio, secundum quam, & propter quam fidelis firmiter, certò & infallibiliter assentitur veritatis Fidei, cuique innititur infallibilis certitudo assensus Fidei: Sed illud nihil aliud esse potest, quam prima Veritas Dei in dicendo, seu infallibilis Auctoritas Dei revelantis aliquid. Unde S. Scri-

B s

ptura

ptura passim pro motivis, & ratione assensū Fidei assignat Divinam revelationem, veritatem, & authoritatem infallibilem. Matth. 16. Beatus es Simon Bar-Jona, quia caro & sanguis non revelauit tibi, sed Pater meus, qui in celis est, 1. Joan. 1. Si testimonium hominum accipimus, testimonium Dei maior est, quoniam testificatus est de Filio suo: qui credit in Filium Dei, habet testimonium Dei, in se. 1. ad Thessal. 2. Cùm acceperissemus à nobis verbum auditū Dei, acceperissemus illud non ut verbum hominum, sed sicut est verè, verbum Dei, qui operatur in vobis, qui credidistis. Et aliis locis innumeris: Ergò sicut Fidei humanæ fallibilis objectum, & motivum formale, seu formalis ratio assentiendi est veritas & autoritas hominis dicentis, et si fallibilis; ita omnino Fidei Divinæ infallibilis objectum, & motivum formale, ac ratio formalis assentiendi est ipsa prima & summa Veritas Dei in dicendo, seu auctoritas infallibilis Dei revelantis aliquid obscurum.

§. II.

Objectum ultimum & proximum.

I3 Objectum hoc formale adæquatum scilicet Prima veritas Dei revelantis duo includit, ipsam primam Veritatem Dei, & ipsam revelationem, seu locutionem Dei, nimirum verbum Dei formale: ita nimirum (uti ex communi recte notat Tannerus cit. num. 34.) ut objectum formale, principale, & ultimum sit dicta prima Veritas, & auctoritas Dei: Objectum, verò formale proximum, immediatum, & non ultimum sit ipsa Divina re-
vela-

velatio, seu verbum Dei formale. Etenim fidelis quispiam rogatus, cur credat talem propositionem, v. g. Deum esse unum vel trinum: Verbum caro factum &c. immediate & recte respondet: Quia Deus revelavit. Rogatus ulterius, cur credat Deo revelanti, seu verbo Dei? Respondet: Quia ipse est prima, & summa Veritas, & infallibilis auctoritatis in dicendo. Et hic est status. Nam querens ulterius, cur credat primæ Veritati, stulte querit, nec est response dignus, ut bene notat Cajetan. hic q. I. a. I.

§. III.

Dei Veritas & revelatio.

DEI prima Veritas est, seu infallibilis Auctoritas¹⁴ in dicendo (objectum formale principale Fidei) duas perfectiones Divinas includit & connotat. 1. Infallibilitatem Divini intellectus in cognoscendo vero: 2. Indefectibilitatem Divinæ Voluntatis in volendo dicere & revelare verum; adeoque ut utrinque repugnet Deo, & in Intellectu posse falli cognoscendo aliquod falsum, & in Voluntate posse fallere volendo dicere vel revelare aliquod falsum, & verbo posse mentiri. Ut latè demonstrant DD. communissimè. Et hinc sicut omnia à Deo revelata sunt infallibilis veritatis, ut repugnet eis subesse falso; ita actus vel assensus Fidei ob id sortitur infallibilem certitudinem, et si obscurus sit, ut supra in definitione notatum.

Ipsa quoque revelatio Divina seu verbum Divinum formale similiter duo includit. 1. Locutionem Dei internam, hoc est, ipsum conceptum Divinæ

vinæ mentis de veritate aliqua credenda. 2. Locutionem Dei externam seu manifestationem talis veritatis utpote per inspirationem, per voces, per scripturas, uti nunc maximè ex Scriptura sacra, quibus omnibus velut instrumentis Deus hominibus suos conceptus manifestat: atque revelatio seu verbum Dei, prout utrumque includit, est objectum formale proximum Fidei Divinæ.

§. IV.

Revelationis Divinæ obscuritas.

Ista revelatio Divina, quatenus est objectum formale proximum Fidei, necessariò est obscura: idque dupliciter, & obscuritate revelantis, & obscuritate ipsius rei revelatæ: Ut scilicet excludat & evidentiam revelantis, & evidentiam rei revelatæ: ita videlicet, ut nec ipse Deus revelans homini clarè innotescat, nec ipsa res revelata homini clarè fiat cognita; sed solum obscurè: et si firmissimè credatur, & Deum ita revelasse, & rem sic esse, sicut Deus revelavit: utramque obscuritatem defactò habet Fides nostra. Et quidem obscuritas rei revelatæ est de ratione essentiali Fidei, ita ut Fides Divina simpliciter stare non possit cum evidentiâ objecti, seu rei revelatæ. Definitur ab Apostolo: *Substantia rerum sperandarum: argumentum non apparentium.* Et D. Augustin. tract. 40. in Joan. *Quid est Fides, nisi credere, quod non vides?* Gregor. hom. 26. in Evang. *Fides illarum rerum est, qua apparere non possunt: Quia enim apparent, jam Fidem non habent, sed agnitionem.* Et ibidem ad verba Christi: *Quia vidi-*

vidisti me Thoma, credidisti: Respondet: Aliud vidit, aliud credit, scilicet vidit hominem, credit Deum. Unde Fides non manet in Patria, sed, ut ait Apostolus, *evacuabitur*, quia nimirum ibi erit clara visio Dei, & evidentia rerum antea creditarum obscurè. Et insuper actus Fidei cum acta scientiæ de eadem re simul stare posse cum communissima negat melior Philosophia, quæ recole.

Altera autem obscuritas Dei revelantis non est ita de ratione essentiali Fidei, quin possit stare cum evidentiâ Dei revelantis, seu evidenti cognitione, quod Deus ipse loquatur, revelet, vel revelaverit; Prophetæ enim & Patriarchæ aliqui habuerunt evidentiâ Dei revelantis & loquentis sibi, nihilominus verè crediderunt Fidei Divina mysteria sibi revelata v.g. Messiae venturi. Et licet forte etiam intuitivè, & clarè viderintea, quæ sibi revelata erant (v. g. Passionem Christi futuram, unde eam tam clarè, descripsérunt, David *Ps. 21. I. 53. alii*) unde & *videntes* diciti sunt, ea tamen visio citò transiens & non permanens erat, ideoque deinceps verè solum crediderunt.

SECTIO IV.

Fidei Divinæ propositio & resolutio.

SUMMARIUM.

16. *Fides de lege ordinaria necessariò pendet à sufficiente credendorum propositione per motiva humana ad persuadendum efficacia.*
17. *Talia autem motiva olim fuisse potissimum miracula; modo verè congregatio fidilium.*

18. *Utrin*